

ANY 1.er DIUMENGE 4 DE FEBRER DE 1877 NÚM. 3.

FUNDAT Y DIRIGIT PEL PÈRIT AGRONOMO D. FRANCISCO X. TOBELLÀ Y ARGILA.

Surt el primer y tercer diumenge de cada mes.

SUMARI

Secció d' Agricultura práctica.—L' oruga y 'ls fruyters.—Del bestiar com á medi de fomentar l' agricultura.—Algunas observacions sobre l' empelt de la vinya.—Tercera vetllada d' hivern ó sian conversas horticolas á la vora del foch.

Secció de varietats.—El gat y 'l gos.

Notícias agrícolas.—

Revista vinicola mensual corresponent á Janer d' aquest any.

PREUS Y PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

UN ANY.	20 RALS.	REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
MITX ANY.. . . .	11 »	
TRES MESOS. . . .	6 »	PORTA-FERRISA 18, BAIXOS,

En BARCELONA.—Llibreria de Verdaguer, Rambla, enfrente del Liceo; Llibreria de Niubó, Espaseria; Riera, Hospital, 19, botiga del Bano, y en las principales llibrerias.

GRAN CANTITAT

DE
FOSFAT DE CALS

procedent d' una fàbrica de productos animals ó sigan *desperdics d' ossos y banyas* en estat de ser aplicat immediatament á las plantas com *adob y à un preu molt acomodat.* Informarán en lo carrer del Cárme, número 41, pi 2.º, 1.ª porta.—Barcelona.

MAGATZEM DE PAPER

DE
JOAN POCH

PLASSA DE LA LLANA, NÚMERO 19.

Depòsit de paper y cartró de tota mena, estampas, cromos, decalcomanias, y tots los articles corresponents á la fabricació de capsas de luxo.

Paper, carpetas y plomas per escriure, á un preu sumament baix.

Venda en gros y á la menuda.

Calendaris: Americá y de L' art del pagés per 1878.

GABELLA DE GINESTA Y DE PI

N' hi ha per vendrer: de 1.500 á 2.000 cargas de la primera y de 2.000 á 2.500 de la segona á casa Montmany del Papiol, així com també *Plátanos y acacias pera passeig, y moreras pera l' alimentació dels cuchs de seda.* Tot de forsa superior, de bona meina y á bon preu.

Informarà l' amo de l' hisenda de casa Montmany del Papiol, duenyo del establiment de vins anomenat «La Llegítima.»—Plassa de Catalunya, Café de Pelayo.—Barcelona.

PESSAS DE FUSTA

PERA LA CONSTRUCCIÓ DE TOTA CLASSE D' EDIFICS
JA SIAN CASAS DE PAGÉS

Ó CUALSEVOL ALTRE MENA DE CONSTRUCCIONS RURALS.

Se trovarán en venda en la botiga de fuster d' en Joseph Sau-ri, carrer de San Joseph, núm. 29, en Mataró.

L' ART DEL PAGÉS.

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRÁCTICA.

L' ORUGA Y 'LS FRUYTERS.

Ningú desconeix los immensos perjudicis qu' aquest insecte ocasiona en qualsevol horta ahont se ficsa y sobre tot en los fruyters arrivant al extrem d' haver sentit á dir qu' hi ha algú qu' ha tingut d' arrancarlos.

No hi ha pas dupte que devant d' aquest mal fará un gran servey á son país qui donga á coneixer un medi pera combatrel y en aquest desitj vaig á esposar una operació feta per mon Sr. Pare y repetida per mi en los anys successius d' excelent resultat.

Si visiteu lo pla del Llobregat en los mesos d' estiu, observareu en general casi sens escepció tot l' arbrat dominat per l' oruga, en termes qu' arriva á quedar sense una fulla com en mitg de l' hivern, passant dels arbres á la primera planta que trova cuan no te per devorarne ja res de lo que mes li agrada.

Donchs be, en aquest estat es quan generalment se la persegueix, operació sens dubte caríssima y en ma pobre opinió de resultats bastant dubtosos sobre tot perque se persegueix quan ja ha fet molt mal.

Atents en aixó, consentirem lo primer any de nostre ensaig en que devastára l' arbrat y fos passant l' oruga tranquilament per sas diferents transformacions fins que convertida en papallona verifiqués la posta en los matei-

xos tronchs y brancas dels arbres, en los mesos d' agost y primers de setembre.

Aixís las cosas, esperárem lo mes de Janer en los dias de mes fret, y per medi de noys y donas comensárem á seguir arbre per arbre y recullir las bossetas en qu' hi ha depositats los ous cremantlas desseguida ó be fentlas caure simplement esmenussadas per terra.

Com se comprendrà la operació es sumament barata y sos resultats tan bons, com qu' en lo estiu següent los arbres vehins estayan sense una fulla y en los nostres no 's va coneixer senyal de cap oruga fins que no trovaren per menjar en los altres y algunas vingueren á n' ells.

Aixó qu' hem apuntat, com un fet pràctich resultant de nostres ensaigs repetits, nos indica lo que podriam y deuriem fer si aunant nostres esforços voliam alleugerar un mal, qu' acabará per destruir los fruyterars y sobre tot los pomerars, que son los que sembla li agradan ab preferència; á no ser que per l' autoritat á que puga correspondre no s' hi posa un correctiu.

Me complauria molt que d' aquesta observació traguessen bon partit los agricultors.

J. C.

Agricultor.

DEL BESTIAR

COM Á MEDI PERA FOMENTAR L' AGRICULTURA.

Emperò com diguérem en lo número anterior, precís es que l' agricultor obtinga los beneficis del bestiar usantlo bé y bò, perque 'ls profits sian los majors possibles.

Per conseguirho, deu comensar lo pagés per adquirir bestiar de bona casta, procurant no sols que 'ls animals sian escullits, si no també sian aptes per l' objecte á que se 'ls destina. Per desgracia nostre terra no té cap

rassa de bestiar que puga dirse bona del tot, pero aixó no significa tampoch que no sia possible obtenirse.

Lo primer que pot ferse per contar ab bon bestiar, es introduir en el país una bona casta forastera. Aquest medi, no obstant, te l'inconvenient de que no sempre las castas d' un país proban bé en un altre, per lo qual en tal cas es necesari de tant en tant *refrescar la sanch*, es à dir, portar nou bestiar criat en la sua patria nativa, per evitar que l' que se va portar antany degeneri.

Per aquest motiu es que s' usa mes sovint d' un altre medi, tal es lo juntar una bona casta forastera ab la que ja 's cria en el país. Al fer la barreja, es convenient que las duas rassas sian semblants en forma, alsada y demés qualitats, y à mes deu tenirse present l' influencia que l' mascle y la femella tenen sobre las crías. Lo pare transmet al fill la figura del cos, lo pelatje, la robustés de 'ls membres; la mare li dona l' alsada, la forma de treball y la vivesa. Mostra es d' aixó el matxo, fruit de l' ase y l' euga; y es també per aixó que 'ls que volen bona rassa vacuna, ajuntan els braus toros de nostre país ab las robustas y fecundas vacas de la Suissa.

Altre medi hi há per millorar las castas del bestiar, y es l' unir ells ab ells los animals de la rassa que ja existeix en la terra, triant escrupulosamente las parellas que se destinan à llavor, y tractanlos molt bé à n' ells y à n' els seus productes. Aquest sistema es vritat que millora las rassas poch à poch, pero en cambi dona mes bons resultats que 'ls altres, perque perfeciona una rassa ja aclimatada.

Obtingut un bon bestiar per cualsevol d' aquests medis deu lo pagés hisendós procurar conservarlo y millorarlo si es posible encara.

Lo bestiar necesita per de prompte estar ben alimentat, y la primera condició perque ho estiga, es no criar mes caps que 'ls que pot mantenir la finca à que pertanyen, altrement las bestias pujarán poch robustas, ó se veurá obligat lo criador à anar à buscar los aliments de fora, cosa que no es d' aconsellar perque no surt pas à compte.

L' aliment del bestiar serà mes ó ménos abundant segons las condicions en que 'ls animals se troben. Per aixó es que 'ls criadors de bestiar coneixen lo que 'n dihuen ells raccions de conservació, de creixensa, de treball, de cria y de engreixament.

La racció de conservació es aquella que necessariament han de menester los animals pera viure, y per tant deurá ser major ó menor segons la classe, edat y estatura de la bestia y deurá procurarse que may els manqui. Pero, à mes d' aquesta racció indispensable, se fá precis cuasi sempre afegirlos

alguna de las altres raccions, lo cual pot ferse, ó be aumentant la cantitat de la racció de conservació, ó bé millorant la qualitat.

La racció de creixensa se dona al bestiar pera que s' fassi gros, y adqui-reixi vigor y forsa, per consegüent deurá ser tant abundanta com ho permeti l' organisme del animal, perque tant quant avans sia gros, mes abiat pagará l' aliment que consumeix, puig mes abiat podrá l' agricultor dedicarlo á 'ls treballs que de conreu y demés que li convingan.

La racció de treball deu donarse també apart, y en proporció de la durada de la feyna, y de 'ls esforços que tinga de fer l' animal segons sia aquella mes ó menos fatigosa; perque sabut es, que un animal ben alimentat fa mes treball que altres des á 'ls que se 'ls minva lo menjar que necessitan.

La racció de reproducció, es la que á mes de las altres se reparteix als animals que estan de cria, ja sia el mascle que cubreix, com la femella que alimenta als petits. En tals cassos es també necessari aquest major aliment, per aquella màxima que l' fill de pares migrants may pot arribar á ser una bestia forta.

Per fi, la racció de engreixement se dona apart de las altres, al bestiar que se destina á la matansa. Deurá donarse sempre en la major qualitat que permeti lo pahidór de l' animal que s' engreixa; puig tants cuants dias avansa l' engreixament tanlas son las raccions diarias de conservació y demés que s' estalvian.

Aquesta es l' alimentació que necessita lo bestiar, devant tenirse en compte que el menjar ha de donarseli en bon estat, per evitar á las bestias malaltías de ventre; y que els apats se 'ls han de repartir á iguals horas cada dia, perque aixis paheixen millor, y no estan esposats á tenir migradas.

Pero per conservar el bestiar no n' hi ha prou en donarli l' aliment en la qualitat que necesita, sino que es precis á mes tenir ab ell altres cuidados.

Convé criarlo en estables clars y ventilats, lo suficient pera que no falti á las bestias l' ayre necessari pera respirar, pero evitant també las corrents fortes que 'ls podrian ocasionar ayradas; dehuen tenirsels nets, el pessebre, la pica d' abeurar, y el jas; y finalment deu fregarsels, pentinarsels, y rentarsels de tant en tant, perque la pols y la bruticia no 'ls tanquin la suor, ni 'ls criuin insectes, ni atreguin moscas.

Per últim, dehuen tenirse midadas las forsas del bestiar, no exijintlos mai un treball superior á la sua edat y robustés, procurant á mes colocarlos lo bast, collar, jou y demes ormeitjs de tal manera que no 'ls privin el joch de 'ls membres, ni 'ls ensetin la pell, ó 'ls hi obrin nafras y macaduras; y sobre tot... sobre tot; ha d' evitarse l' pegarlos y maltractarlos ab violencia,

com fan mols homes brutals cuan prenenen conseguir que las pobres bestias fassin una feyna superior al seu coratje.

Mes podria dirvos sobre aquest assumto, pero l' escrit s' allarga massa y haurém de deixarho per un altre dia. Prou donchs per avuy ab lo que s' ha dit, y no olvideu may pagesos que: *per fer prosperar l' agricultura convé criar bestiar y criar bestiar bo.*

Ll. M.

Tal vegada se 'ns dirà; si això escahia per falta de rebusca, o que en liech d' un empelt no se s' hi viciamés en sentit oposat. Això indicaré, que tractantse d' un empelt en la vinya, la dificultat es' presenta una cara p'ra poder començar, que s' escahia en les condicions, y que no despreciam per n'ixó la idea. La qual cosa, en un liech d' un, sempre que la plantea, escahia.

ALGUNAS OBSEVACIONS SOBRE L' EMPELT

APLICAT Á LA VINYA.

L' empelt aplicat sobre 'l cep es coneugut ja de temps, pero lo que no era coneugut per nostres antepassats, era 'l ferne us en gran escala sobre la vinya y fins nosaltres sols ne feyam us si dels ceps que constituhian lo vinyat resultés qu' algun d' ells no produhia fruyt, com també per cambiar alguna varietat que no fos del nostre agrado; lo cual feya que las ventatjas ó inconvenients que de dit empelt resultessen, no podian ferse palpables; pero desde que l' empelt s' ha fet tant necessari no sols pera cambiar de mena los vinyats de gran extensió, sí que també pera rejuvenir los vells, nos ha fet venir en coneixement qu' aplicat sobre 'ls ceps joves proporciona ventatjas molt importants, pero qu' aplicat sobre 'ls ceps vells causa perjudicis incalculables, y dihem lo primer, perque gracias á ell logrém veurer á un vinyat avans plantat sens la premeditació deguda per una determinada vinificació, convertit en una vinya constituida ab la mena de varietats necessarias per lograr un bon éxit en la referida vinificació. Referintnos á la vinya vella, per mes que 'ls nostres desitjos sian acertats pera volgwer ordenarla ab castas relativas per una acertada vinificació, no podrém lograrho per medi del empelt aplicat sobre d' ella, puig no podém ab ell donar llarga vida als ceps, perque la major part d' ells desapareixen á la volta de pochs anys.

En virtut d' aquest funest resultat y possehits de curiositat havém tingut á bé fer alguna proba (encara que faltantnos molt la ciencia de que deu estar posehit tot lo qui's dedica á semblants prácticas), y hem observat y deduhit lo següent: que la manera de lograr ab bon éxit la regeneració de la vinya jove per medi del empelt, consisteix en que la grossor

de la soca A, del cep que s'ha empeltat, (fig. 7), estiga en condicions

Fig. 7.—Empelt d' un cep joye.

relativas ab l' empelt B, los cuales están obligats á ajudarse l' un á l' altre, pera produhir, per medi del ascens ó descens de la sava, una rebora C, en la soca ó patró, á mida que la estaca ó empelt va constituhint las fullas resultants de ditas funcions. Cuan la soca es proporcionada ab l' empelt, succeheix de tal manera, qu' á la volta de dos anys constituhei-xen un tot, sens coneixer ahont se va fer tant notable operació.

Referintnos als fatals resultats que del empelt aplicat á la vinya vella succeheixen, dirém que lo trovarse la soca del cep ab una gruixaria tan diferent de la del empelt, resulta que la part de rebora D, (fig. 8.) produ-

Fig. 8.—Empelt d' un cep yell.

hida per l' ascens de la sava, no podentse comunicar, á causa de la gran separació, ab la que prové del descens de la sava que resulta del follatje produxit per l' empelt, comensan á desentrolllarse borrons latents, los

cuals produueixen una vigorosa vegetació, que deu arrancarse pera favo-
rir l' empelt, y allavors la part de soca oposada, no tenint relació directa
ab l' empelt, mort de mica en mica fins qu' acaba ab tota la soca; pero
com la mort ha donat lloch á que's constituixin arreletas F, (perque ge-
neralment se verifiquen en prat sota terra) cualsevol eyna qu' usém pera'l
conreu destrueix las somas arrels y acaban per desapareixer complerta-
ment lo cep y l' empelt á la curta ó á la llarga.

Tal vegada se 'ns dirá, si aixó succeheix per falta de relació, ¿perqué
en lloch d' un empelt no se n' hi aplican dos en sentit oposit? A n' aixó
indicarém, que tractantse d' un cep vell, ab molta dificultat se 'ns presen-
ta una cara pera poder col-locarni un ab bonas condicions, y que no des-
preciém per aixó la idea de col-locar dos empelts en lloch d' un, sempre
que la planta reuneixi las condicions necessaries.

De tot lo referit estém creguts, esperant que si altres personas mes
competents tenen á bé feros veure practicament altre cosa, se lo agrava-
hirem de totas veras.

FRANCISCO GELABERT
cultivador.

VETLLADAS D' IVERN

Ó SIGAN

CONVERSAS HORTICOLAS Á LA VORA DEL FOCH.

Tercera vetllada.—Exposició.—Abrichs.

Al vespre següent, nostres homens foren exactes á la hora que de costum se reunian: lo fret se deixava sentí ab bastant intensitat y per fora permaneixia blanquejat ab la neu de la nit anterior. Se sentaren junts á la llar y D. Miquel doná comens ab lo següent:

—L' exposició del terreno es molt important en horticultura, per lo qu' es convenient dir alguna cosa d' ella.

Las exposicions mes convenientes per una horta son aquellas que mes reben los raigs solars y tenen mes llibre ventilació ab un abrich natural ó artificial de Nort á Sud.

No obstant, tota exposició, á condició d' esser desembrassada y de bons aires, que no estigue rodejada de parets excesivament altas, es bona pera horta, puig se compensan bastant bé los inconvenients y las ventatjas de las diferents exposicions y poden neutralisar-se artificialment fins á cert punt, los inconvenients relativus á cada una.

L'exposició mes ventatjosa pera una horta, es la del Mitjorn, perque en l'iyern disfruta tot lo dia del sol directe, y en l'istiu s'escalfa y refreda gradualment pera rébrer obliquament los raigs solars en las primeras horas del matí y últimas de la tarde. L'exposició menos favorable es del Nort, á causa de ser massa freda; sols pot utilisarse en l'istiu pera rébrer las sembras ó plantius que requereixen la frescor en aquesta estació, com son las cols, espinachs, bledas, etc.

No obstant y aixó, tota exposició es propia per una horta quant se té bon terreno, fácil accés y no molt lluny del mercat, bonas aigües pera regar, molts adobs y un cuidado intel·ligent y continuo, perque á poca diferencia d'altura y ab escassa inclinació, ni es gran la diferencia de temperatura, ni deixa d'haberhi productos esquisits propis de cada una, que compensan molt bé sos inconvenients ó desventatges respectivas.

Sabuda l'exposició que requereix una horta, bo será que diguem alguna cosa sobre dels abrichs que necessitan los criaderos ó planters, pera lo naixement de las llevors y pera resguardar las plantas ja nascudas, de las inclemències del temps, y també pera anticipar sos productos.

Aquests abrichs consisteixen en cubrir lo terreno de escombraries, brossa ó fems, salvant lo rodament de las plantas quasi sempre, ó bé en canyissos ó bastiments cuberts d'estoras ó altres teixits ab que resguardarlas dels vents y principalment dels frets, plujas y neus.

Los abrichs s'estableixen desde últims d'Octubre, á primers de Novembre; damunt los criaderos ó plantas que's preten resguardar, ó qual producte vol anticiparse, cuidant de voltejar las cubertas pera procurals-hi sol y oreig durant lo dia, y taparlas en la nit y en temps de temporals: advertint que sols per excepció, pot deixarse de fer aquesta operació diariament, pera procurar llum y oreig á las plantas resguardadas.

Lo cultiu de las hortalissas reclama á vegadas los abrichs pera guardarlas del fret, com succeheix en las tendas ó planters de tomátechs, pebrots, alberginias, etc.; no obstant entre elles n'hi há algunas que deuen abrigarse contra l'sol, inmediatament després de sa plantació á fi de favorir son arraigo: tals son, per exemple, los tomátechs, pebrots, alberginias, melons, carabassas, sindrias, etc.

Puig que ja hi he acabat d'espliculars lo que desitjava dirvos dels abrichs, comensarem demà al vespre parlant dels adobs, y Déu vos dò una santa nit.

Bona nit, responguéren los oyents de D. Miquel.

G. y R. (RICART.)

Agricultor,

SECCIÓ DE VARIETATS

EL GAT Y 'L GOS.

No 't sis de gos que no lladri,
Ni de gat que no mioli.

Mentre que 'l gat es un guardiá poch fial que se 'l té solsament pera cassar un enemic dolent, com son las ratas, el gos es un criat molt fidel, que fa una munió de serveys al home.

Los gats quan petits sons bufons, naixen ab una malicia que's disfressa ab l' edat, son lladres y com á tals esperan de traidor, fan la sèva, fujen per evitar el bastó, anant á amagarse pera destrossar la presa y no tornan fins al cap de temps quan se 'ls torna á cridar ó estan llestos de la sèva malifeta. Son amichs de las sèvas conveniencias, buscan los mobles mes tous pera jaure y ferlos malbé juganthi á gratscient, may miran de fit á fit y sempre de reull: quan volen acostarse sempre buscan camàndulas tot alsant y remenant la cua: de modo que sols sufreixen joguinas mentres los hi agradan, perque quan ne tenen prou trauen les unglas sens avisar y las fan correr per demunt de la nostra pell.

Sembla que de tant en tant se rentin la cara ab las potas del devant; tenen la costum, lo mateix que tòta la *rassa gatuna*, aixó es: el lleó, pantera, tigre, etc., de amagar la bruticia, per la pòr que tenen de que 'ls seus enemichs los perseguescan ab l' olor que deixan anar las sèvas porquerías. Així es, que si posém terra en un racó de la casa van sempre á embrutarse allá mateix y aixó fa que se 'ls diga nets, si bé no podém dir que's presentin bruts exteriorment: son lleugers pera pujar als fogons, pillos per obrir las cassolas y emportarse 'n la vianda, no tenen molt instint ni tampoch bon rastre; perque quan perden de vista un animal no 'l cassan, sino que l' esperan al forat, li saltan á sobre quan surt del amagatall y després d' haber jugat ab ell un quant temps, lo matan sens pietat encara que no tingan necessitat de menjarsel; com si 's divertissin ab la sèva agonía. Tot aixó ho fan ab los animals mes petits qu' ells, com son los aucellets qu' ab tanta llegeresa saben traure ab la pota de dins de las gabias á que poden arribar y ab las ratas y ratolins qu' esperan al aguayt al costat dels caus per quan surtin d' ells. La manera com estan construits los seus ulls, fa que tinguin aquesta ventatja en las sorpresas dels demés animals. Si be reparém las parpelles de las ninas dels ulls del home y las de la major part d' animals, se tancan y s' estrenyen quan la claror es molt forta y s' obran y s' aixamplan una mica quan n' hi ha menos, no vejenthi quan n' hi ha poca. En los ulls del gat, de dias la nina es llarga y estreta com una ratlla, essen ample y rodona de nits, brillant com dos llums y per aixó acostuma dirse: «fas com los gats qu' hi veulen

mes de nits que de dias.» També succeheix ab los animals de rapinya y altres que corren de nit, tals son: el mussol, l' oliva, la rata-pinyada, etc., y aixó la que puguian sorprende ab mes facilitat als demés animals, qu' hi veuhen no mes que de dias y casi gens de nits.

Son aficionats á anar per las teuladas y si alguna vegada correntlos al derrera cauen al carrer, ho fan de quatre potas y pegan á fugir com si tal cosa; poden passar alguns dias sens menjar, y d' aquí lo refrá de que «los gats tenen set vidas.» No 'ls costa molt de deixar la casa del amo, y si 'ns convé podém tráurelos fàcilment de nostra presència sols ficantlos dintre d' un sanch, portanlos un tres lluny y després de haber donat tres ó quatre voltas en el sach, se 'ls enjega y van á la primera casa que troben perque no saben tornar á la nostra (1). Fujen sempre dels que 'ls maltractan y tot just arriban á véurelos corran á amagarse, per alló de que «gat escaldat ab aygua tébia 'n te prou.» L' olor de l' herba gatuna 'ls agrada molt, de modo que van á revolcarshi tot seguit allá ahont la senten y per aixó en los jardins que s' en cultiva es precís tancarla ab un encanyissat ó sino la fan malbé.

Solsament poden mastegar poch á poch, perque tenen las dents curtas y tan mal col-locadas, que mes serveixen per estripar que per esbossinar. Son molt aficionats al peix crú y cuit: beuhen sovint, no dormen molt y 'l seu son es fluix: caminan bastant depressa y casi sempre sens fer remor. Com son nets y la pell es seca y llustrosa, se 'ls electrisa 'l pel, sortint guspiras á las fòscas, quan se 'ls frega ab la ma á repél.

Deixant apart lo servey que 'ns fa en vida cassantnos ratas, quant mort venen las plantas á profitarse de las sevas resquicias despues de haberne pogut traure la seva pell per varios objectes de moda.

FRANCISCO X. TOBELLÀ.

(Seguirà.)

NOTICIAS AGRÍCOLAS

UTILITAT DE L' ORTIGA.—Aquesta planta es una de las mes despreciadas per l' home, y no obstant, ensajada y cultivada ab cuidado, pot produhir grans beneficis, tota vegada qu' ofereix als animals aliment fresch, agradable y sustanciós.

Son us aumenta en proporcions considerables la llet de las vacas y las

(1) Antigament á Barcelona s' acostumava enjegarlos al pati de la Catedral, ahont podian menjar y beure ab algunes deixas qu' habien fet personas amants del benestar de las bestias y qu' avuy 'ls hi dirian protectors dels animals.

cabras que la menjan, donant á la nata un gust molt dols. Pera utilisarla basta arrencar una ortiga, deixantla mustigar al aire, sempre que 's barreji ab forratje y palla. No hi ha que tenir por de las punxas ó pels en los animals, que la menjan ab afany.

Molts pagesos inteligents buscan lo fems que resulta d'aquesta barreja, porque favoreix molt la vegetació, y 'ls aucells casers engreixan depressa cuan se 'ls subjecta al régimen de la planta d' ortiga, de cuals grans s' extrau un oli de gust molt delicat. També s' usa en medicina, pera reanimar la sensibilitat de la pell, augmenta l' elasticitat dels músculs y facilita l' joch de las articulacions.

DESCUBRIMENTS CURIOSOS — Dos acaban d' apareixer en lo mon dels invents. L'un te per base las patatas, ab las cuales se fa espuma de mar pera las pipas y banya artificial. Al efecte, se pelan las patatas y se las deixa en remull durant trenta set horas ab aygua acidulada. Després s' assecan ab paper esponja, y la pasta que s' obté's trevalla fàcilment y ofereix totas las cualitats y aspectes de lo que se 'n diu espuma de mar.

Si's vol obtenir marfil ab la patata, basta posar á l' aygua en remull en lloch d' àcid sulfúrich, (oli de vidriol), 3 per 100 de sosa, y seguir lo mateix procediment indicat. Ab la pasta que resulta se poden fabricar excellents y fortes bolas de billar.

Pera convertir las patatas en banya, després de preparar la pasta com queda dit, se la somet á la acció d' una disolució que continga 20 per 100 de sosa, en lo cual s' hi fica la pasta á la temperatura del aygua bullint.

Si en lloch de patatas se opera en pastanagas, en lloch de marfil s' obtendrá coral artificial.

ADULTERACIÓ DELS VINS.—Las providencias que s' han pres en la veïna República respecte á l' adulteració dels vins son dignes de tenirs' en compte. Considerant, diuhen aquells tribunals, els graves perjudicis de tota classe, que la coloració artificial dels vins ha ocasionat, que tendeix á destruir la fama, la calitat y l' porvenir dels vins de Fransa y qu' es absolutament necessari qu' acabi y 's perseguessa ahont se vulla que 's presenti, l' Tribunal de comers de Béziers ha resolt que s' analisi tot vi sospitós, y que 's perseguessa devant dels tribunals al qui hagués posat á la venda ó venut vins adulterats.

Igual resolució ha donat lo Sindicat de comers de Narbona. Lo Sindicat de Cette ha dirigit al ministre d' Agricultura y Comers, una exposició en lo mateix sentit y en lo *Journal Officiel* s' ha insertat una circular als tribunals d' apelació, recordantlos que deuen vigilar la curia pera que perseguiesca aquesta classe de delictes. Aixó voldriam veurer que's fés aquí, ¿ho lograrém?

REVISTA VINICOLA

Lo nostre proposit, al fer aquesta revista mensual, es exclusivament lo de tenir al corrent als lectors de L' ART DEL PAGES, del preu dels vins en los diferents païssos y comarcas ahont se cultiva la vinya, mercats ahont aquests s' exportan y demés notícias que creyém puguin influir en l'alsa ó baixa de preu, permetentnos ademés indicar la nostra apreciació, que per aixó cada qual podrà formar-se ell mateix, suposat com ja hem dit, que comunicarérem les notícias que dels diferents punts anirém rebent.

Comensarérem la tasca diuent qu' aquest any veym que la cullita de ví, si bé ha sigut bona com á calitat, no ha deixat á tothom satisfet en quant a la cantitat. La nostra opinió es de que en general ha sigut de dos terceras parts d' una cullita ordinaria, puig que si bé tocant á Catalunya no creyém que passi d' una meitat y poch s' en falta si no podém dir lo mateix d' Aragó, en canvi de las provincias de Valencia y Alicant ne tenim millors notícias; puix que no varen sufrir d' aquellas gelades que qui mes qui menos cada hui de nosaltres ho ha trobat al seller. Esperém que lo preu de venta indemnisiá aquesta perdua, si á molts no del tot, á lo menys en part.

Los preus dels vins se mantenen ab tendencias d' alsa que per ara no creyém siga inmediata. En la revista del mes pròxim procurarérem determinar més algun punt; puix en lo present número no disposariam de prou espay. Ens limitarérem donchs, á comunicarvos las notícias següents:

Vilafranca del Panadés. Los vins actualment se pagan, segons classes, de 4 y 1½ á 5 duros la carga los negres y de 20 á 22 pesetas los blancks. Las mistelas de 5 y 1½ á 6 duros. Aquests preus s' entenen al peu del seller.

Vendrell. La cullita, en quant a la cantitat, no ha sigut tan poca com se creya desde un principi; però sí que molt bona com á calitat. Los preus molt sostinguts, de 5 y 1½ á 6 duros carga, habentse arribat á pagar á 7 duros d' una partida que si bé inolt escullida, vā lo seu propietari saber aprofitar l' animació de preus que durant un cuans dias va causar un gros especulador americà.

Poboleda. (*alt Priorat*) Poca ha sigut aquest any la cullita, lo cual fá que los culliters sostingan lo preu de 5 y 1½ á 6 duros carga per los vins sechs y de 7 duros per lo ví dols. L' estracció sense ser molt animada, es bastant seguida.

Tarragona. Lo comers de exportació bastant encalmat. Los vins se cotisan als preus següents:

Vi negre dols del alt Priorat de 7 y 1½ á 8 duros carga.

Vi negre sech del alt Priorat de 6 á 7 duros carga.

Vi negre del baix Priorat de 5 y 1½ á 6 y 1½ duros carga.

Vi negre del Camp de 23 á 25 pesetas carga.

Vi blanch de 20 á 22 pesetas carga.
Mistela negra de 7 á 9 duros carga.

» blanca de 5 á 6 » »

Cariñena. (*Aragó*) Las glassadas varen fer perdre una tercera part de cullita. Los vins son de molta forsa y color. L' extracció regular y l' preu de 20 á 21 pesetas per *alqués* (8 porróns menos qu' una carga) que resulta á 6 duros carga en Barcelona.

Requena. (*València*) La cullita regular. Los vins son aquest any magnífichs com á forsa y color. L' extracció bastant notable, tant que de 7 rs. lo *canter* á que se pagaba ha pujat á 9 rs. (10 canters y mitj fan una carga) que resultaria posat á Barcelona á uns 5 y 1½ duros.

Cette. (*Fransa*) Las notícias son de molta calma. Los preus del vi del Roussilló, en aquell mercat son de 36 á 38 franchs l' hectólitro y de 33 á 37 per los vins d' Espanya de 14 á 15 graus centígrados y de molt color.

Barcelona 31 Janer de 1877.

J. G.

ANY I. / DIUMENGE 18 DE FERRER DE 1877. NÚM. 1.

BOTIGA DEL BÀNO

CARRER DEL

HOSPITAL, 19

BARCELONA

UNICH

DEPÓSIT

DE MISTOS DE CERILLA

DE LA AFAMADA FÁBRICA

«EL GLOBO» DE VALENCIA

que tan bon nom s' ha conquistat, tant per l' inmillorable classe de mistos com també per la gran cantitat que contenen las capsetas, y aixó fa, que surtin molt ventatjosas pels consumidors.

PAPER DE FUMAR de totas classes y marcas.

PAPER DE CREIXENS (berros)

Ab l' extracte d' aquesta higiènica planta, s' fàbrica un nou paper de fumar. Segons opinió de Mr. Guibour, confirmada per l' Academia; 'ls creixens, son lo mes eficás remey pera la conservació de la boca. Recomaném als fumadors aquet nou é higiénich paper, segurs de qu' al probarlo, trovarán sas bonas cualitats, servint aquestas del millor elogi qu' es pot fer del dit paper.

CALENDARIS de totas menas y molts altres géneros, á preus molt ventatjosos.

VENDA D' UNS TERRENOS

SITUATS EN STA. MARGARIDA DE MONTBUY

Una pessa de terra de regadiu nomenada **Hort de baix**, de cabuda: 8 àrees y 32 centiàrees de 1.ª calitat.

Altre pessa de terra camda de 1.ª calitat nomenada **Sort del Colom**, de cabuda: dos mujadas.

Un altre pessa nomenada **Ubaga de casa Vidal**, d' extensió: 7 mojadas de bosch de 1.ª y 2.ª classe.

Nota: las dos pesas primeras están á mitja hora de Igualada, y 'l bosch á tres cuarts d' hora, ab la ventatja de poder carregar las fustas y llenyas al peu del bosch qu' hi ha carretera fins Igualada.

Tots aquets terrenos son sense cens de cap mena.

HISENDA EN VENDA

Á BON PREU.

N'hi ha una per vendre á una hora de Mataró, de cabuda 260 cuarteras del Vallés. Conté 25 cuarteras de cereals secá y 5 cuarteras de regadiu. Lo restant es de bosch baix ó brollas, pins pera la construcció y alsinas. Té dos minas y dos depòsits d' aigua ó safareigs.

En la gleba de la casa hi han 2 cuarteras de regadiu, una cuartera de secá, una mina y un safareig.

També s' anexionan de la mateixa, fins á 100 cuarteras en la gleba de la casa.

ADVERTENCIA IMPORTANTÍSSIMA.

No hi ha cap mena de gravámen sobre d' ella, ni cap obstacle de família pera la venda.

Sols se tractará ab 'l comprador.

Informarà l' administració d' aquest periódich.